

Vattendagen 3 feb 2021

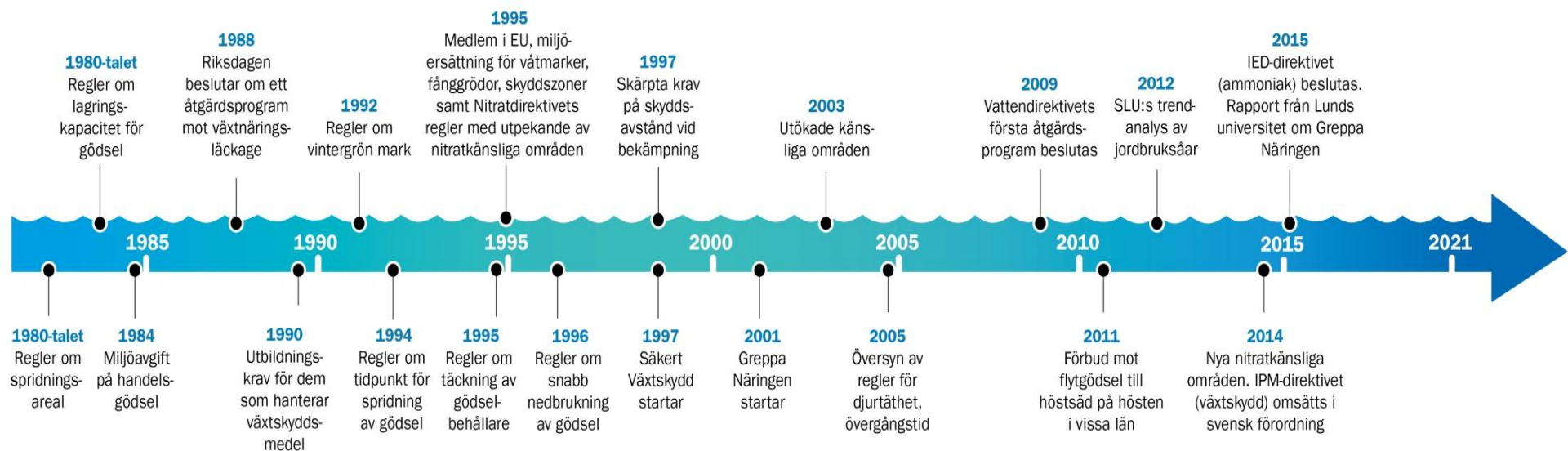
Vattenåtgärder i landskapet, vad har vi gjort, vad pågår nu?

Markus Hoffmann, LRF

Markus.hoffman@lrf.se

Vattenvårdande åtgärder under cirka 40 år

Lantbrukets tidsaxel för vattenvård - axplock av händelser och åtgärder

Exempel på mätbara ekologiska effekter

2014-01-14

Anlagda våtmarker räddar utrotningshotade grodor och fåglar

Sverige har de senaste decennierna satsat på att anlägga fler våtmarker i jordbrukslandskap. Den främsta orsaken är att de hindrar övergödande näringsämnen från att nå våra hav och sjöar. En studie från Högskolan i Halmstad visar att våtmarkerna dessutom har bidragit till att rädda flera grod- och fågelarter från så kallad rödlistning.

Rödlistan redovisar vilka arter som riskerar att dö ut i Sverige. Vid den senaste uppdateringen kunde fem av de nio rödlistade fågelarter som häckar i våtmarker tas bort från listan, bland annat smådoppingen och mindre strandpipare. Ytterligare en fågelart flyttades till en lägre hotkategori. När det gäller groddjur har fyra arter tagits bort från listan, bland annat lövgrodan, och två arter har flyttats till en lägre hotkategori.

Stor effekt på biologiska mångfalden

En forskningsstudie vid Högskolan i Halmstad visar att anläggandet av våtmarker är ett av de viktigaste skälen till att arterna inte längre är hotade.

– Ett viktigt syfte med att anlägga våtmarker är att minska övergödningen. Det är överraskande positivt att de även har haft så stor effekt på den biologiska mångfalden, säger Stefan Weisner, professor i biologi med inriktning miljövetenskap vid Högskolan i Halmstad.

Under 1800- och 1900-talet minskade antalet våtmarker kraftigt i Sverige – uppemot en fjärdedel av landets ursprungliga våtmarker har försvunnit genom utdikning och uppodling. Det har påverkat många av de växter och djur som är beroende av dessa typer av miljöer.

Billigt sätt att minska övergödning

De senaste 15 åren har närmare 3 000 våtmarker anlagts i jordbrukslandskap runt om i Sverige. Lantbrukare har möjlighet att få ekonomiskt stöd för detta, bland annat från Jordbruksverket. Den främsta anledningen är att våtmarkerna fångar upp övergödande näringsämnen från jordbruket, som kväve och fosfor, ämnen som annars skulle ha läckt ut i hav och sjöar och bidragit till övergödning.

Kontakt

- Stefan Weisner

Relaterade länkar

- Ladda ner rapporten
- Våtmarkscentrum

Ätlig groda är en av de groddarter som inte längre är rödlistade. Bild: iStock

Källa: Vetenskaplig artikel skriven av Hushållningssällskapet i Halland i samarbete med Högskolan i Halmstad.

Referens: John A. Strand, Stefan E.B. Weisner. **Effects of wetland construction on nitrogen transport and species richness in the agricultural landscape—Experiences from Sweden.** *Ecological Engineering*, 2013; 56: 14 DOI: [10.1016/j.ecoleng.2012.12.087](https://doi.org/10.1016/j.ecoleng.2012.12.087)

Arla berättar om vattenåtgärder i landskapet på mjölk- och filpaket våren 2019.

DAMMEN - NATURENS EGET RENINGSVERK!

Våtmarker och dammar är superviktiga för Sveriges djur, natur och vatten. De gör så att man minskar risken att ämnen från odling läcker ut till hav och sjöar, och bidrar till övergödning"

Många djur och växter trivs extra bra i dammarna. Genom att göra nya dammar och våtmarker kan många arter klara sig från att bli utrotade.

FÖRUT, NÄR DAMMARN A BLEV FÄRRE, RISKERADE JAG ATT DÖ UT I SVERIGE. MEN INTE NU LÄNGRE!
- SMÅDOPPING

VI ÄR INTE HELLER HOTADE NU, TACK VÄRE DAMMARN A!
- KLOCKGRODA

VISSTE DU ATT...

... SVERIGES ARLAGÅRDAR HAR BIDRAGIT MED FLER ÄN 380 DAMMAR RUNT OMI LANDET. OCH FLER SKA DET BLI!

Läs mer på arla.se/xx

Vattendirektivets hymoåtgärder i jordbrukslandskapet

- Betydande utmaning med åtgärder för hydromorfologi och markavvattning i landskapet där livsmedel odlas.
- Vem i Sverige har i uppdrag att forska om hymoåtgärder och försörja ”åtgärdsmaskinen” med kunskap?
- Jmf övergödning, decennier, miljarder.